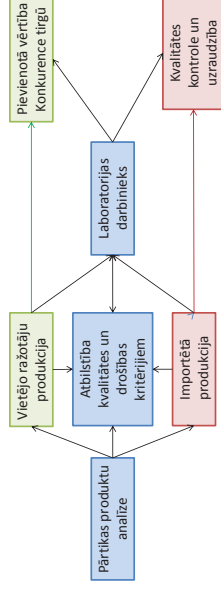

TĒMAS AKTUALITĀTE

Nemot vērā pārtikas nozares strādājošo ķīmijas speciālistu kvalifikāciju un atbildību, ir būtiska nepieciešamība samazināt atsevišķo risku faktoru ietekmi uz kopējo darba vides riska pakāpi, nodrošināt sekmīgu darba uzdevumu izpildi un nodarbināto aroda veselību un labklājību darbā.

2

Darba mērķis: Pētīt kombinētos darba vides riskus pārtikas nozares laboratorijās un izstrādāt preventīvo pasākumu plānu darba vides risku kontrolei darbā vietās.

Darba uzdevumi:

- Analizēt jaunāko zinātnisko literatūru un likumdošanu par darba vides risku faktoru ietekmi uz nodarbināto veselību, darbaspējam un preventīvajiem pasākumiem.
- Veikt darbinieku anketēšanu, apzinot dažādu risku grupu ietekmi, un analizēt iegūtos rezultātus.
- Veikt darba vides risku novērtējumu, pielietojot mūsdienu novērtējuma metodes un analizēt iegūtos rezultātus, tostarp pielietojot statistiskās apstrādes programmas.
- Izstrādāt preventīvos pasākumus darba vides apstākļu uzlabošanai un preventīvos pasākumus strādājošo darbaspēju veicināšanai.

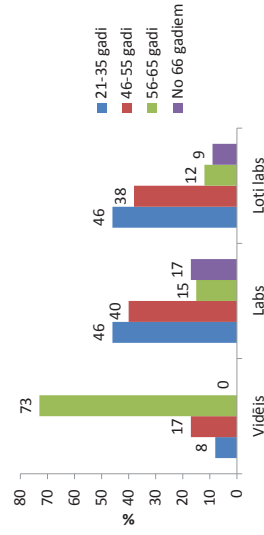
3

GALVENĀS RISKĀ FAKTORU GRUPAS (kopsavilkums)

- Ķīmiskie faktori, III riska pakāpe
- Pārtikas produktu putekļi, alergēni, III riska pakāpe
- Apgaismojums, II riska pakāpe
- Redzes sasprindzinājums, II riska pakāpe
- Elektrottraumas, II riska pakāpe
- Ugunsbīstamība, II riska pakāpe
- Pastāvīgs troksnis atsevišķās telpās, II riska pakāpe
- Ergonomiskie faktori, II riska pakāpe
- Nelaiemes gadījumu riski, II riska pakāpe
- Psihoemocionālā spriedze, II riska pakāpe

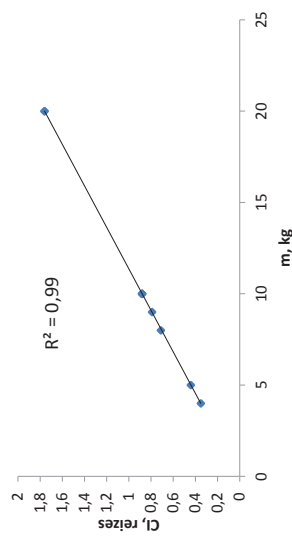
4

DARBSPĒJU INDEKSA SADALĪJUMS PA VECUMA GRUPĀM

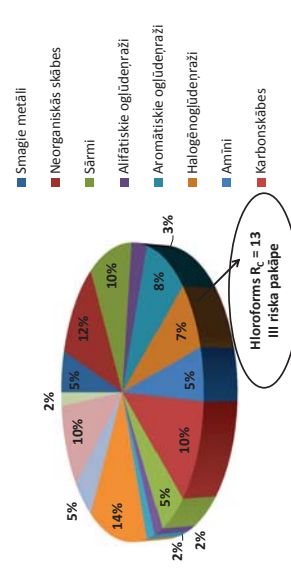
7

CEĻMĀS MASAS UN CELŠANAS INDEKSA SAVSTARPĒJĀ SAISTĪBA

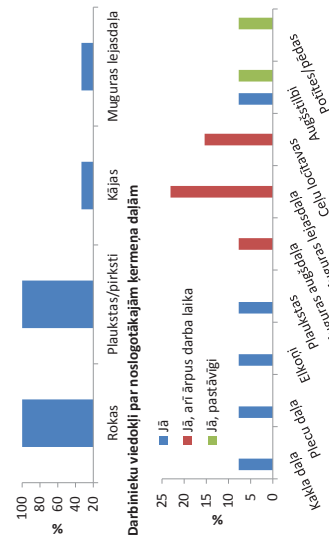
6

IZVĒLĒTU REAGENTU GRUPU LIETOJUMA ĪPATSVARŠ

9

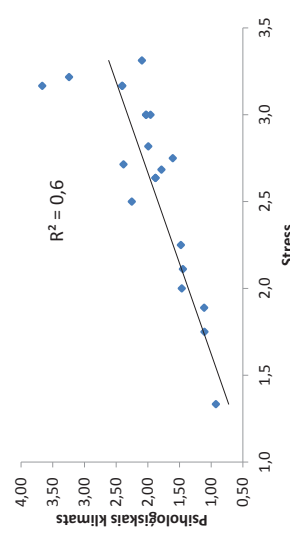
ERGONOMISKO RISKU NOVĒRTĒJUMS

5

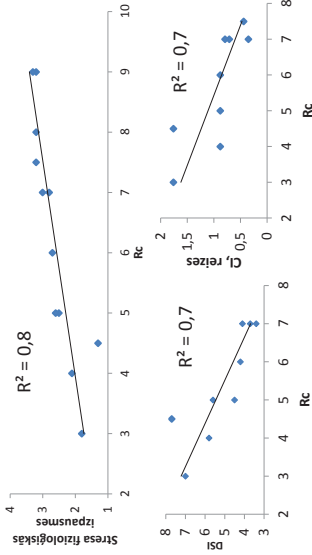
Traucējumu biežums noslogotākajās ķermeņa daļās

PSIHOĻOĢISKĀ KLIMATA NOVĒRTĒJUMS

8

KĪMISKĀ RISKĀ LĪMENA IETEKME UZ STRESU, DSI UN CI

10

SECINĀJUMI 2/2

- Ergonomisko faktoru novērtējums liecina par pieaugošu tendenci muguras un ceļu locītavu traucējumiem ārpus darba laika, kas ir saistīts ar biežu darbu stāvus pozīcijā un asām kustībām veicot smagumu pārvietošanu.
- Kīmijas laboratorijās bez galvenajiem riska faktoriem, kas saistīti ar relatīvi maz kaitīgu savienojumu klātbūtni (spirti, sāļi, skābes), īpaša uzmanība jāvelta gaistošu šķīdinātāju (**haloformi un ēteri**: petrolēteris un dietilēteris) novērtējumam gaisa vidē, jo to iedarbība uz CNS kombinēti ar fizikālajiem un ergonomiskajiem faktoriem var veicināt darba kvalitātes pasliktināšanos un arodslimšanu riskus.

13

Paldies par uzmanību!

16

PREVENTĪVIE UN AIZSARDZĪBAS PASĀKUMI

- Vispārīgie uzdevumi (DA sistēmas pilnveidošana un uzturēšana, darbinieku instruktažas, risku novērtēšana, DA pasākumu plāna izstrāde).
- Apzināt darbiniekus, kuri pakļauti dažādiem riska faktoriem.
- Darbinieku nodrošināšana ar piemērotiem IAL un to pārbaude.
- Pēc nepieciešamības veikt darba vides indikatīvos mērījumus.
- Izvietot darba vietas nepieciešamās drošības zīmes.
- Marķēt reaģentu traukus un izvietot uz traukiem, kuru tilpums ir ≥ 100 ml atbilstošās piktogrammas.

11

PRAKTISKĀS REKOMENDĀCIJAS 1/2

- Ievērot darba atpūtas pauzes, veicināt nodarbināto izpratni un zināšanas par darba **metožu optimizāciju un smagumu pāreizu ceļšanu/pārvietošanu**, muskuļu un redzes **atslodzes vingrinājumiem** darba pauzēs.
- Veikt **kīmisko savienojumu koncentrācijas mērījumus** laboratoriju **gaisa vidē** laboratorijās ar augstu gaistošo vielu (amonjaka šķīdums, koncentrēta sālskābe, organiskie šķīdinātāji u.c.) patēriņu, lai novērtētu darba vides ķīmiskos riska faktorus un radītu preventīvus pasākumus iespējamās kombinētās riska faktoru ietekmes novēršanai.

14

SECINĀJUMI 1/2

- Jaunākās literatūras dati liecina par alerģisko un **kīmisko risku**, darba vides mikroklimata u.c. fizikālo risku faktoru kombinētu ietekmi uz pārtikas ķīmijas nozarē strādājošo veselību, kas var veicināt traumatisma risku attīstību un negadījumus darba vidē īpaši rutīnas darbu veicējiem.
- Testēšanas **laboratorijās** pastāv ierobežotas iespējas ķīmisko risku samazināšanai standartu prasību dēļ.
- Darba vides psiholoģiskajam klimatam ir tieša ietekme uz darbinieku stresu darba vidē, īpaši veicot rutīnas darbus, taču darba spēju indeksu ietekmē kombinēti darbinieku gerontoloģiskie faktori, ar tiem saistīti veselības traucējumi, kas var pazemināt darba spējas.

12

PRAKTISKĀS REKOMENDĀCIJAS 2/2

- Iespēju robežās veikt **kaitīgo ķīmisko savienojumu aizstāšanu** ar nekaitīgākiem; piemēram haloformu ar dihlormetānu.
- Lietot **piemērotus individuālos aizsardzības līdzekļus**, veikt to uzturēšanu un atjaunošanu.
- Veicināt darbinieku pievēršanos sporta aktivitātēm un veikt informatīvos pasākumus par veselības veicināšanas pasākumiem un smēķēšanas kaitīgumu.

15